Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2020-898
(mr. F.H.E. Boerma, voorzitter en mr. A. Kanhai, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 3 maart 2020
Ingediend door	: Consument
Tegen	: ABN AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de Bank
Datum uitspraak	: 4 november 2020
Aard uitspraak	: Niet-bindend advies
Uitkomst	: Vordering afgewezen
Bijlage	: Relevante bepalingen uit de Voorwaarden ABN AMRO Rekening Courant Krediet

Samenvatting

Consumenten beklagen zich over het voornemen van de Bank om de kredietovereenkomst eenzijdig aan te passen dan wel, indien Consumenten hier niet mee instemmen, op te zeggen. Consumenten vorderen ongewijzigde voortzetting van de kredietovereenkomst. De Commissie stelt voorop dat als uitgangspunt heeft te gelden dat op grond van artikel 7:65 lid 2 BW een relatie als de onderhavige in beginsel te allen tijde met een opzegtermijn van twee maanden door de Bank kan worden opgezegd voor zover deze bevoegdheid in de kredietovereenkomst is overeengekomen. Beëindiging van de kredietovereenkomst kan in de concrete omstandigheden van het geval naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zijn. De Bank heeft naar het oordeel van de Commissie voldoende aangetoond dat haar belangen bij het beëindigen van de overeenkomst dienen te prevaleren boven het belang van Consumenten bij ongewijzigde voortzetting daarvan. De vordering wordt afgewezen.

1. De procedure

1.1 De Commissie beslist op basis van haar Reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat hierbij om: 1) het klachtformulier van Consument; 2) de aanvullende stukken van Consument; 3) het verweerschrift van de Bank en 4) de repliek van Consument en 5) de aanvullende reactie van de Bank.

1.2 De Commissie is van oordeel dat dit geschil zich leent voor verkorte behandeling als bedoeld in artikel 32 van haar Reglement. Dit betekent dat de uitspraak niet-bindend is. Partijen kunnen elkaar er dus niet aan houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 Consument heeft in april 1995 een zogenoemd Medisch Acceptatiekrediet met een kredietlimiet van NLG 10.000,00 bij de Bank afgenomen. Dit krediet betreft een rekening-courant krediet.

2.2 De kredietlimiet van het rekening-courant krediet is in augustus 1999 verhoogd naar een maximum van NLG 35.000,00 en in februari 2000 naar een maximum van NLG 50.000,00. In de kredietovereenkomst van 28 februari 2000 is, voor zover relevant, het volgende bepaald:

"Het kredietmaximum wordt per 01-07-2000 met NLG 1.250,- per kwartaal verlaagd tot het kredietmaximum van NLG 20.000,- is bereikt, voor het eerst op 01-07-2000.

Het resterende kredietmaximum zal, op een door ons nader te bepalen tijdstip, doch uiterlijk in de maand dat mevrouw {partner van Consument} de 60-jarige leeftijd bereikt, in tien jaar worden afgebouwd tot nul, tenzij op genoemd tijdstip anders wordt overeengekomen.
(…)"

2.3 Op de kredietovereenkomst zijn de Voorwaarden ABN AMRO Rekening Courant Krediet en de Algemene Voorwaarden van ABN AMRO Bank N.V. van toepassing. Voor zover relevant zijn de relevante bepalingen als bijlage bij deze uitspraak opgenomen. Waar nodig zal de Commissie hiernaar verwijzen.

2.4 Op 9 september 2019 heeft de Bank Consument per brief als volgt bericht:

"U hoort het misschien wel in het nieuws en om u heen: aflossingsvrij past niet meer in de huidige tijd. Ook wij willen dat onze klanten verantwoord lenen. Dit houdt in dat een product passend is bij uw financiële situatie en het doel waarvoor u geld leent. Ook is het belangrijk dat u zowel rente als aflossing betaalt. Voor het rekening-courant krediet dat u heeft, betaalt u nu alleen rente en geen aflossing. Daarom verstrekken wij het aflossingsvrije rekening-courant krediet niet meer aan nieuwe klanten, en introduceren wij een geleidelijke limietverlaging voor onze bestaande klachten.
(…)
Wat gebeurt er als wij geen contact met u kunnen krijgen?
Als het ons niet lukt om met u in contact te komen, dan zullen wij uw limiet gaan afbouwen. Dit doen wij als volgt: wij beginnen op 13 januari 2020 alvast met de verlaging van uw limiet naar het hoogste bedrag dat u in het laatste drie maanden rood heeft gestaan. Zo heeft u alvast niet méér kredietruimte dan u daadwerkelijk nodig heeft. Daarna zullen wij uw limiet in stappen afbouwen naar 0 in een periode van 60 maanden (5 jaar). Uiteraard willen wij graag dat ons voorstel betaalbaar voor u is."

2.5 Consument en de Bank hebben nadien contact gehad, waarbij Consument heeft aangegeven dat hij zich niet kan vinden in de aangekondigde wijzigingen. De Bank heeft Consument op 11 oktober 2019 per brief verzocht het voorstel te heroverwegen.

2.6 Op 8 november 2019 heeft de Bank Consument per brief bericht:

> *"(…)*
> ***Uw krediet wordt opgeheven***
> *U heeft aangegeven niet mee te willen werken aan de limietverlaging op uw rekening. Wij hebben u daarna gevraagd om contact op te nemen en samen naar een oplossing te kijken. Dit is niet gelukt. Wij gaan uw krediet daarom opzeggen.*
>
> *Dit betekent dat:*
> • *op 10 januari 2020 uw limiet moet worden verlaagd naar € 7.000,00;*
> • *uw limiet vanaf 10 januari 2020 in 60 maanden wordt verlaagd met € 117,00 per maand. Uw betaalrekening moet maandelijks worden aangevuld met dit bedrag plus rente. Na 5 jaar is uw limiet verlaagd naar 0.*
> *(…)"*

2.7 Consument kan zich niet verenigen met de aangezegde maatregelen van de Bank en heeft een klacht ingediend. Uitwisseling van standpunten heeft niet tot een oplossing van het geschil geleid, waarna Consument de klacht aan Kifid heeft voorgelegd.

De klacht en vordering

2.8 Consument heeft gesteld dat de Bank ten onrechte eenzijdig de kredietovereenkomst heeft opgezegd. Het door de Bank geboden alternatief, namelijk een persoonlijke lening, sluit niet aan op de wensen van Consument. Consument vordert primair dat de kredietovereenkomst wordt voortgezet. Subsidiair vordert Consument een schadebedrag dat hij heeft begroot op € 500,00 tot € 1.000,00 per jaar, zijnde de schade die hij zal lijden doordat hij geen gebruik kan maken van het rekening-courant krediet.

Het verweer

2.9 De Bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van Consument. Voor zover relevant zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Rechtsvraag

3.1 Aan de Commissie ligt, kort samengevat, de vraag voor of de Bank ten onrechte het rekening-courant krediet heeft opgezegd. De Commissie oordeelt dat deze vraag ontkennend moet worden beantwoord en overweegt hiertoe als volgt.

Juridisch kader

3.2 De Commissie stelt voorop dat tussen partijen een rechtsgeldige overeenkomst tot stand is gekomen. In deze overeenkomst is bepaald dat de kredietlimiet op de 60-jarige leeftijd van de partner van Consument zal worden afgebouwd (zie onder 2.2).

Op de kredietovereenkomst zijn de Voorwaarden ABN AMRO Rekening Courant Krediet van toepassing. Hierin is bepaald dat de Bank de kredietlimiet eerder mag afbouwen, mits zij dit vier weken van tevoren aankondigt en dat zij de overeenkomst te allen tijde kan opzeggen (zie bijlage bij deze uitspraak voor de volledige artikelen). Dit is toegestaan op grond van artikel 7:65 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW), waarin is bepaald dat een kredietverstrekker een kredietovereenkomst, die voor onbepaalde tijd is aangegaan, kan beëindigen. Daarvoor geldt een opzegtermijn van tenminste twee maanden. De opzegging dient te gebeuren via papier of een andere duurzame drager.

3.3 Op grond van artikel 6:248 lid 1 BW kunnen de eisen van de redelijkheid en billijkheid beperkende voorwaarden aan de opzegging stellen. Zo kunnen de aard en de inhoud van de overeenkomst en de omstandigheden van het geval meebrengen dat a) de opzegging slechts mogelijk is indien daarvoor een zwaarwegende grond bestaat en/of b) een bepaalde opzegtermijn in acht genomen moet worden, en/of c) de opzegging gepaard moet gaan met het aanbod tot betalen van een schadevergoeding. Bovendien kan de opzegging naar de maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar worden geacht.

Toetsing van het juridisch kader

3.4 De Commissie stelt voorop dat de te beoordelen klacht vergelijkbaar is met de eerder behandelde klachten in de uitspraken Geschillencommissie Kifid nrs. 2019-561 en 2019-577. Net als in de genoemde uitspraken gaat het ook hier om een eenzijdige wijziging van de kredietovereenkomst door de Bank. Ook de vordering van Consument is vergelijkbaar, namelijk de ongewijzigde voortzetting van de kredietovereenkomst.

3.5 De Commissie stelt verder vast dat de kredietovereenkomst tussen Consument en de Bank voor onbepaalde tijd is aangegaan met een opzegmogelijkheid. Dit betekent dat de kredietovereenkomst in beginsel dus opzegbaar is. Verder heeft de Bank op 9 september 2019 per brief aan Consument de afbouw van het krediet aangezegd. Op 8 oktober 2019 heeft zij de beëindiging van het krediet per 10 januari 2020 aangezegd. Hiermee heeft de Bank voldaan aan de gestelde voorwaarden van artikel 7:65 lid 2 BW.

Belangenafweging

3.6 Consument heeft, kort gezegd, gesteld dat de Bank ten onrechte het rekening-courant krediet heeft beëindigd en dat hem geen vergelijkbaar alternatief is geboden. Een persoonlijke lening voldoet immers niet aan zijn wensen en het doel waarvoor hij het rekening-courant krediet heeft gebruikt en wenst te blijven gebruiken.

3.7 De Bank heeft gesteld dat de kredietovereenkomst van Consument niet meer aan de wensen en ontwikkelingen van de huidige tijd voldoet. De Bank heeft verder gesteld dat sprake is van een gefaseerde verlaging van de kredietlimiet.

Hierdoor wordt Consument niet ineens geconfronteerd met gevolgen die hij in alle redelijkheid niet kan accepteren. Daarnaast stelt de Bank dat zij met Consument in gesprek is gegaan. Consument heeft echter geen inzage in zijn financiële gegevens gegeven, waardoor de Bank niet kon beoordelen of de voorgenomen kredietafbouw voor hem haalbaar was. De Bank heeft daarom de kredietovereenkomst op grond van artikel 7 van de Voorwaarden ABN AMRO Rekening Courant Krediet opgezegd.

3.8 De standpunten van partijen in acht nemende, is de Commissie van oordeel dat de Bank mocht overgaan tot de opzegging en omzetting van de kredietovereenkomst. De redenen hiervoor zijn door de Bank voldoende kenbaar gemaakt. Zoals in 3.4 en 3.5 van deze uitspraak is overwogen, is het uitgangspunt dat de Bank bevoegd is de kredietovereenkomst te beëindigen. De door Consument aangevoerde redenen tot behoud van het rekening-courant krediet leiden niet tot de conclusie dat de opzegging van de kredietovereenkomst door de Bank naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is.

Tot slot

3.9 Tot slot merkt Commissie op dat de Bank heeft laten weten dat als de afbouw in vijf jaar voor Consument financieel niet passend mocht zijn, zij nog steeds bereid is om met hem in gesprek te gaan om tot een passende oplossing te komen. Zij heeft te kennen gegeven dat het in dat geval mogelijk om in een termijn langer dan vijf jaar het krediet af te bouwen.

Conclusie

3.10 Op grond van de voorgaande overwegingen concludeert de Commissie dat de klacht ongegrond is en dat de vordering wordt afgewezen.

4. De beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is een niet-bindend advies, omdat deze beslissing is genomen in een verkorte procedure. Meer informatie hierover staat in artikel 32 van het Reglement, te vinden op de website van Kifid (www.kifid.nl/reglementen-en-statuten). Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak, zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de Geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het Reglement Geschillencommissie Financiële Dienstverlening, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Bijlage - Relevante bepalingen de Voorwaarden ABN AMRO Rekening Courant Krediet

"6. Indien een verlagingsregeling ingaat voordat de kredietnemer de 60-jarige leeftijd heeft bereikt, zal de kredietnemer hiervan uiterlijk vier weken voor het ingaan van deze verlagingsregeling, door de bank schriftelijk in kennis worden gesteld.

7. Zowel de bank als kredietnemer zijn bevoegd deze overeenkomst zonder opgave van redenen te allen tijde te beëindigen. Op schriftelijk verzoek van kredietnemer zal de bank haar reden(en) mededelen.
(…)"